

Prosjektforsikring

Innhold

1	Hvem forsikringen gjelder for	2
2	Hvor forsikringen gjelder.....	2
3	Når forsikringen gjelder	2
4	Hva forsikringen omfatter	3
5	Hvilke skader selskapet svarer for	4
6	Andre personers handlinger og unnlater (identifikasjon), endring av risiko og sikkerhetsforskrifter	5
7	Forsikringssummer	9
8	Premieberegningsgrunnlag	9
9	Skadeoppgjør	10
10	Egenandeler og aldersfradrag.....	12
11	Naturskade.....	13
TILLEGGSEKKNINGER		17
12	Byggherreansvar.....	17
13	Bistand ved klage	18
14	Servicetelefoner.....	18

Prosjektforsikring

Vilkår av 1. januar 2017

Forsikringsavtalen består av:

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkårene
- generelle vilkår
- lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL)
- det øvrige lovverk.

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsvilkårene gjelder foran generelle vilkår.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene og generelle vilkår gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for:

- Den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- Innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett ved forsikring av fast eiendom.
- Innehaver av panterett i løsøre eller varer som har mottatt forsikringsattest fra selskapet (FAL § 7-1 tredje ledd er fraveket).
- Annen panthaver eller eier av ting når forsikringstaker har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale eller bærer risikoen for tingen.

Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

Ved skadeoppgjør kan selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for medforsikrede med mindre Selskapet har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.

Ved eierskifte gjelder forsikringen inntil ny eier har tegnet forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2 Hvor forsikringen gjelder

Ved forsikring av enkeltprosjekt gjelder forsikringen på et bestemt sted angitt i forsikringsbeviset.

Ved helårsprosjekt gjelder forsikringen på det sted i Norge hvor forsikringstaker til enhver tid utfører bygge-, anleggs- eller montasjearbeid som omfattes av forsikringen, se punkt 4.

Dersom kontraksarbeidet ikke overtas eller tas i bruk av ny eier, gjelder forsikringen i inntil 3 måneder etter ferdigstillingen, men ikke utover avtalt forsikringstid.

Naturskadeforsikringen gjelder i Norge.

3 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder fra kontraksarbeidet påbegynnes til det er overtatt av byggherren ved overtakelsesforretning eller ved at kontraksarbeidet tas i bruk av byggherren (det som skjer først), men ikke ut over avtalt forsikringstid.

I tilfeller hvor forsikringstaker er både entreprenør og byggherre, gjelder forsikringen fra arbeidet påbegynnes og inntil arbeidet er avsluttet, men ikke ut over avtalt forsikringstid.

4 Hva forsikringen omfatter

4.1

Forsikringen omfatter sikredes risiko i henhold til kontrakt for utførte bygge-, anleggs-, monterings- og installasjonsarbeider.

4.2

Materialer og utstyr som er losset på forsikringsstedet og som skal inngå i det ferdige bygget.

4.3

Materialer og utstyr som byggherren har betalt forskudd for og utstyr som byggherren har overgitt i entreprenørens besittelse

4.4

Yrkesløsøre, varer, brakker, monterte stillaser festet til vegg, containere eller lignende som benyttes i prosjektet med inntil kr. 200 000 hvis ikke annet er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

4.5

Skade på egne materialer på fast lagersted er dekket med inntil kr 300 000 hvis ikke annet er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset. Tyveri dekkes kun når det skjer fra låst bygning.

4.6

Nødvendige utgifter til rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver, registre, forretningsbøker, media for databehandling og kjerneprøver, modeller, mønstre, former, klisjeer, trykkplater o.l. med inntil kr 100 000.

4.7 Ved erstatningsmessig skade på forsikret ting omfatter forsikringen også:

Nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av forsikrede ting. Innenfor et tidsrom av 12 måneder erstattes også merutgifter til nødvendig midlertidig lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av forsikrede ting når påbud er gitt med hjemmel i lov eller forskrifter. Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet. Forsikringen omfatter ikke utstyr, varer, og hjelpestoffer som ikke var i bruk og som var lagret eller deponert på forsikringsstedet.

Samlet erstatning for riving, rydding mv, samt midlertidig lagring/destruksjon av miljøfiendtlige rester, er begrenset til 20 % av forsikringssummen, maksimum kr 3 000 000, med mindre annet beløp er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset. Økte utgifter til utbedring, gjenanskaffelse eller gjenoppføring av forsikrede ting på grunn av prisstigning i inntil 24 måneder fra skadedagen. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 % av den erstatning som kan kreves under prosjektforsikringen.

Nødvendige bygningsmessige merutgifter på grunn av påbud gitt med hjemmel i lov eller forskrift med inntil kr. 2 000 000 pr. skadetilfelle til:

- utbedring/gjenoppføring av bygning.
- grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med utbedring/gjenoppføring av skadet bygning.
- utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates utbedret/gjenoppført på samme byggetomt. Tillater ikke offentlig myndighet gjenoppbygging på samme byggetomt, gjelder denne dekningen også ved gjenoppføring på annet byggetomt.

Selskapet erstatter ikke:

- merutgifter til utgraving/sprengning av kjeller.
- merutgifter som skyldes at bygning gjenoppføres større enn den skadede.
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen.

Merutgifter som følge av reparasjon av skadde ting på overtid eller ved helligdagsarbeid, ved forsendelse av skadde ting som il, ekspress- eller flyfrakt, samt annen lignende forsering, med inntil kr. 100 000.

Ekstrautgifter som sikrede pådrar seg i ansvarstiden når disse er en følge av en erstatningsmessig skade på forsikringsstedet og når de er nødvendige for å kunne fortsette virksomheten, med inntil kr 300 000.

Ansattes tøy og effekter med inntil kr 5 000 pr ansatt. Forsikringen omfatter ikke penger eller verdipapirer.

4.8 Forsikringen omfatter ikke

- kraner,
- eksisterende bygning,
- sjø- og luftfartøyer, samt kjøretøyer som omfattes av bilansvarsloven,
- penger og verdipapirer,
- ting som eies av andre enn forsikringstaker, med mindre forsikringstaker har forsikringsplikt for tingen i henhold til lov eller avtale.

5 Hvilke skader selskapet svarer for

5.1 Selskapet svarer for:

- plutselig og uforutsett skade som rammer forsikrede ting.
- naturskade i henhold til selskapets naturskadevilkår.

5.2 Selskapet svarer ikke for

- skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering,
- skade ved tyveri utenfor bygning, fra telt/plasthall, eller fra rom i bygning eller brakke når disse er åpne for kunder og publikum,
- demonterte/nedriggede stillaser,
- skade eller tap som skyldes underslag eller svinn,
- skade på maskin som skyldes kortslutning eller annet elektrisk fenomen, eksplosjon eller mekanisk brudd,
- skade på den del av forsikrede ting som er feil konstruert, dimensjonert, utført, montert eller som har materialfeil,
- skade eller tap som dekkes av vareleverandørs garanti eller som leverandør plikter å erstatte i henhold til kontrakt eller leveringsbetingelser, og som de kan gjøres ansvarlig for,
- kostnader ved utskifting eller reparasjon av komponenter på grunn av slitasje som er en følge av ordinær bruk eller på grunn av aldring, korrosjon, råte, svinn eller annen gradvis forringelse,
- avbruddstap, annet driftstap, mulkt eller tap av kontrakt,
- skade eller tap som skyldes mangelfull eller forsinket levering,
- skade eller tap som skyldes setninger i grunnen eller i bygning,

6 Andre personers handlinger og unnlater (identifikasjon), endring av risiko og sikkerhetsforskrifter

6.1 Andre personers handlinger og unnlater med virkning for sikrede

6.1.1

Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort. (jf FAL § 4-11).

6.1.2

Den som ved handling eller unnlater forsømmer å overholde eller å påse at sikkerhetsforskriftene blir overholdt, kan helt eller delvis miste retten til erstatning. Retten bortfaller også om forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art og av andre, som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn o.l.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder innbruddssikring, kan rett til erstatning bortfalle ved forsømmelse gjort av den som er betrodd nøkler eller ansvaret for låsing der tingen befinner seg.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder likevel ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL § 7-1, andre ledd.

6.2 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko

6.2.1 Sikringstiltak

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt ved like. Dersom det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan selskapets ansvar bli satt forholdsmessig ned. (jf FAL § 4-7).

6.3 Sikkerhetsforskrifter

I forsikringsbeviset er det inntatt sikkerhetsforskrifter. Den som ved handling eller unnlater forsømmer å overholde eller å påse at en sikkerhetsforskrift overholdes, kan helt eller delvis miste retten til erstatning, jf FAL § 4-8.

6.3.1 Krav til bygge- og anleggsarbeid

6.3.1.1 Prosjektering og utførelse

Bygge- og anleggsarbeid skal utføres i samsvar med:

- §§ 29-5 (1), 28-2 og § 29-6 i Plan- og bygningsloven.
- §§ 7 og 8 i Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser (byggherreforskriften) av 8. mars 2009.
- Norsk Standard for prosjektering og utførelse av bygningskonstruksjoner.
- Vedtatte bransjestandarder.
- Aksepterte normer for god fagmessig utførelse av bygge- og anleggsarbeid.

6.3.1.2 Byggeplassledelse

På bygge-, eller anleggsplass skal det opprettes en forsvarlig byggeledelse som skal ivareta det fagmessige og sikkerhetsmessige ansvaret for prosjektet.

6.3.1.3 Sikring mot værpåkjenninger

- Forsikrede ting skal være tilstrekkelig beskyttet, tildekket eller sikret slik at de tåler de påkjenninger som er påregnelige etter årstid, værmelding og de stedlige forhold.
- Sikrede skal sørge for å måke snø av tak, balkong og terrasse på forsikret bygning eller anlegg slik at skade unngås.

6.3.2 Krav til montasjearbeid

6.3.2.1 Utførelse av montasje og prøving

- Montasje skal utføres i samsvar med produsent eller leverandørs beskrivelse og anvisning.
- Prøving (testing) skal utføres i henhold til prosedyrer og innenfor belastningsgrenser gitt av produsent eller leverandør.

6.3.3 Sikring mot brann

1. Offentlige lover og forskrifter

Bestemmelser gitt i

- lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet og
- lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el-tilsyn skal følges. Eier/bruker skal sørge for el-faglig hjelp og utbedre feil eller mangler som avdekkes etter gjennomført el-kontroll.

2. Kunnskap og informasjon om brannsikkerhet

- Eieren av et byggverk skal kjenne kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket.
- Eieren skal ha kunnskap om bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann.
- Eieren skal gjøre den som har rett til å bruke byggverket kjent med kravene som gjelder for bruken av byggverket, og med alle egenskapene ved byggverket som har betydning for brannsikkerheten. Er det flere som har rett til å bruke byggverket, skal eieren sikre at all bruk samordnes på en måte som bidrar til å forebygge brann.

Den som har rett til å bruke et byggverk skal:

- sørge for at byggverket brukes i samsvar med kravene til brannsikkerhet som gjelder for byggverket.
- unngå unødig risiko for brann, og sørge for at rømningsveiene opprettholder sin funksjon, herunder at fremkommeligheten ikke reduseres.
- informere eieren om endringer, forfall og skader i byggverket eller sikkerhetsinnretningene som kan påvirke sikkerheten mot brann.
- ved forhold som vesentlig reduserer brannsikkerheten, straks gjennomføre ekstraordinære tiltak inntil risikoen er normalisert.

3. Branndører, brannluker, røykluker og brann-/seksjoneringsvegger

- Branndører og brannluker med brannteknisk funksjon og krav skal fungere etter sin hensikt.
- Branndører kan holdes åpne hvis de har automatisk lukking ved et branntilfelle.
- Branndører og luker skal ha rutine for kontroll av funksjonsprøving.
- Brann-/seksjoneringsvegger skal tilfredsstillende offentlige krav og alle åpninger skal være sikret slik at veggens brannklasse opprettholdes.

4. Slokkemateriell

- Påbudt slokkemateriell skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.
- Slokkemateriell skal kontrolleres i henhold til Norsk Standard.
- Alt av slokkemateriell skal være forsynt med en merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

5. Varme arbeider

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjæreog/ eller slipeutstyr.

Denne sikkerhetsforskriften gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå. Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom som en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

Sikkerhetskrav:

- Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
- Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
- Åpninger i guly, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
- Godkjent sløkkeutstyr, minimum 2 stk. 6 kg pulverapparat, med minimumseffekt 34A 233B C skal være lett tilgjengelig. Ett håndsløkkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19 mm påsatt vann frem til strålerøret.
- Navngitt brannvakt skal være til stede og kontinuerlig vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
- Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak:

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesimser, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer.
- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av brennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon

6. Orden og renhold

- Avfall som kan selvantenne og avfall som kan avgi brennbare gasser, skal legges i egne beholdere av metall med selvlukkende lokk, eller straks fjernes til betryggende sted.
- Betyggende avfallshåndtering skal være etablert.
- Arbeidsklær skal ved arbeidstidens slutt anbringes på bestemt angitt sted.
- Brenning av avfall skal foregå på forsvarlig måte og bare på sted hvor brannsikringen er ivaretatt.
- Utvendig plasserte søppel- og avfallsdunker skal plasseres minst 5 meter fra husvegg.

7. Utendørs lagring av brennbart materiale

- Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør normal risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 8 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.

- Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 25 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.
- Med brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, menes lagre (av for eksempel trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende) med en høyde over 4 meter eller areal større enn 200 m²
- Særskilte tiltak for å hindre brannspredning kan være tilfredsstillende brannskiller og/eller fasadesprinkling.

Dersom man ikke kan oppnå de anbefalte sikkerhetsavstandene, kan man også benytte containere av stål med låsbart lokk eller vaktordning.

8. Tobakksrøyking

Tobakksrøyking tillates bare på tilrettelagte steder og i henhold til de bestemmelser som forsikringstager har utarbeidet. Bestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerheten.

6.3.4 Innbruddssikring

Derom det ikke fremgår av forsikringsbeviset at adkomstdører, vinduer og andre åpninger skal være sikret iht. beskyttelsesklasse B1, B2 eller B3, gjelder følgende:

- Ytterdører og dører fra fellesareal skal være låst.
- Dører som ikke er offentlig påbudt rømningsvei, skal ha FG-godkjent lås.
- Vinduer og andre åpninger skal være lukket og forsvarlig sikret for å hindre uvedkommende i å komme inn i bygningen/rommet.
- Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller like beskyttet som krevet for de forsikrede ting.
- Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

Penger og verdipapirer skal holdes nedlåst i

- verdioppbevaringsenhet med poengverdi minst 60 etter NS 5089, eller minst 40 etter NS – EN 1143-1(INSTA 610).
- verdioppbevaringsenhet innkjøpt før 01.07.1978 og godkjent som registrert verdiskap i liste 1 eller 2.

6.3.5 Sikring av dataregistre og programmer

Programvare:

For installerte operativsystemer/andre programmer skal det være tilgjengelig original eller sikkerhetskopi. Disse skal være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopi av spesiell programvare skal oppdateres for hver programversjon.

Data:

Det skal være tilgjengelig sikkerhetskopi av data lagret på eksternt datamedium. Nødvendig underlag for rekonstruksjon skal forefinnes. Sikkerhetskopi av data skal tas minst hver annen arbeidsdag og være maskinelt lesbar. Logg for sikkerhetskopiering av programvare og data skal forefinnes. Loggen skal bekrefte at kopi er identisk med original.

6.3.6 Sikring mot elektriske fenomenskader

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, netstøy fra elektriske motorer, apparater o l, samt mot variasjoner i nettspenningen med med FG-godkjent overspenningsvern (FG betyr Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd).

Leverandørs/produsents brukerveiledning må følges, og den som betjener innretningen må være kvalifisert til dette.

6.3.7 Sikring av varer mot vannskader

Varer skal lagres minst 10 cm over gulv.

Er virksomheten opphørt og eiendommen fraflyttet, skal i tillegg ledninger og anlegg for vann og annen væske tappes ned ved fraflytting.

6.3.8 Sikring mot vann- og rørskader

Bygningen skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å unngå skade ved frost.

6.3.9 Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner

Reparasjoner, installasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldende forskrifter. I tillegg skal følgende arbeid utføres av autoriserte håndverkere/reparatører:

- reparasjoner/installasjoner av elektriske anlegg og VVS
- bygningsarbeid som berører bærende konstruksjoner

6.3.10 Vedlikehold og tilsyn

Sikrede skal holde de forsikrede ting i god driftsmessig stand og påse forskrifter til forebygging eller begrensning av skade blir overholdt.

6.3.11 Snørydding

Sikrede skal sørge for nødvendig snømåking av tak, balkong og terrasse på bygning som sikrede benytter i sin virksomhet for å unngå skade.

7 Forsikringssummer

7.1 Førsterisiko

Førsterisikoforsikring er en forsikringsform for ting og interesse der skaden erstattes inntil den angitte forsikringssum. Underforsikring beregnes ikke.

7.2 Forsikringssum

For prosjektforsikring vil forsikringssummen være oppgitt i forsikringsbeviset som førsterisikoforsikring. Selskapets maksimale ansvar per skade og samlet for alle skader som inntreffer i forsikringsperioden er begrenset til kr 10 000 000 med mindre høyere sum er særskilt avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

8 Premieberegningsgrunnlag

Premieberegningen tar utgangspunkt i driftsinntektene. Dersom driftsinntekten må forventes å avvike med mer enn 10 % i avtaleperioden eller det inngås nye kontrakter som i vesentlig grad påvirker selskapets risiko, må dette meldes til selskapet uten ugrunnet opphold.

Driftsinntekter er fakturert inntekt av alle typer arbeider som er utført av egen virksomhet og arbeider utført av andre eller sammen med andre, som forsikringstaker bærer risikoen for eller har plikt til å holde forsikret i henhold til kontrakt eller avtale.

9 Skadeoppgjør

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

9.1 Fellesregler

9.1.1 Skademelding

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dersom skadens omfang eller reparasjonskostnad øker som følge av at skaden ikke meldes selskapet omgående, erstatter selskapet ikke merkostnadene.

Vedrørende bestemmelser om foreldelse, se generelle vilkår punkt 5.

Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller foretaksnummer.

Følgende skader skal meldes til politiet:

Brann, innbrudd, tyveri, hærverk, overfall og ran.

Selskapet kan kreve at også andre skader meldes til politiet.

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

9.1.2 Alternative oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved;

- kontantoppgjør.
- reparasjon.
- gjenopføring/ gjenanskaffelse, eller
- at selskapet framskaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenopføring/gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenopføring/gjenanskaffelse har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

9.1.3 Selskapets renteplikt

Sikrede har krav på rente av erstatningen, jf FAL §§ 8-4 og 18-4.

9.1.4 Eiendomsretten til skadde ting eller ting som kommer til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadd ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Selskapet har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen selskapet.

9.1.5 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår punkt 2 legges til grunn.

9.1.6 Selskapets overtakelse av panterett

Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntreter selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaver.

9.1.7 Selskapets ansvar ovenfor panthavere, konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o l er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Forskjellen i tingens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet.

Disse bestemmelser gjelder ikke leaset, fast eiendom.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor andre nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eierens ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses selskapets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted, se punkt 9.3.4

9.2 Erstatningsberegning

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

Merverdiavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden.

Det gjelder særskilte regler for panthaver, konkursbo og andre nye eiere etter at skaden inntraff enn eiers ektefelle/samboer og livsarving, se punkt 9.1.7.

9.3 Erstatningsberegning - maskiner, inventar og løsøre

9.3.1 Erstatningsgrunnlaget

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden-

9.3.2 Fradrag

Ved erstatningsberegning gjøres fradrag ved økning i verdi på den skadde ting eller del/komponent av ting, ved gjenanskaffelse eller reparasjon som angitt i punkt 9.3.3.

9.3.3 Ting som repareres/gjenanskaffes innen 3 år

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i punkt 9.3.1 og 9.3.2 med fradrag for tingens

- alder.
- slitasje.
- sannsynlige brukstid
- anvendelighet.

Fradraget gjøres bare for den del av verdiøkningen som overstiger 40 % av tingens/delens/komponentens erstatningsgrunnlag med fradrag som angitt ovenfor.

9.3.4 Ting som ikke repareres/gjenanskaffes innen 3 år

For ting som, uansett årsak, ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter at skaden inntraff, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 9.3.1 og 9.3.2, men begrenset til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

9.4 Beregning av prisstigning og renter

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.

Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden forøvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadde ting etter skadedagens prisnivå.

Selskapet erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen tre år for maskiner, inventar og løsøre.

Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

I den samlede erstatning for avbruddstap og prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

10 Egenandeler og aldersfradrag

Dersom skaden erstattes ved at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til selskapet.

Egenandelen skal fratrekkes etter eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i vilkårene eller FAL.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt av en og samme hendelse, trekkes bare én egenandel - den høyeste

Aldersfradrag, som angitt i punkt 10.2, gjøres gjeldende i stedet for egenandel i punkt 10.1.1 - eller forhøyet egenandel som angitt i forsikringsbeviset - når aldersfradraget overstiger denne. Aldersfradraget gjøres i de samlede utgifter.

10.1 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret for hver sikret fratrekkes følgende egenandeler, hvis ikke andre egenandeler framgår av forsikringsbeviset eller av særvilkår:

10.1.1 Generell egenandel

Kr 10 000 ved forsikringssummer inntil kr 2 500 000.

Kr 15 000 ved forsikringssummer fra og med kr 2 500 000.

10.1.2 Ved naturskade

Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til naturskadeloven.

Pr 1.1.2010 er egenandelen kr 8 000.

10.1.3 Ved skade som skyldes varme arbeider

Ved skade forårsaket av varme arbeider, se punkt 6.3.1, underpunkt 5, utført av eller for sikrede, trekkes en tilleggsegenandel på 10 % av skaden, minst kr 15 000, høyst kr 150 000.

10.1.4 Ved rent skadeverk

Ved skadeverk økes avtalt egenandel med kr 6 000 når skadens størrelse er under kr 250 000.

Ved skadeverk økes avtalt egenandel med kr 12 000 når skadens størrelse er kr 250 000 eller høyere.

10.1.5 Ved bruddskade på glass- og plastruter

Egenandelen er kr 3 000.

10.2 Aldersfradrag

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.

Ved ulik alder på de skadde deler, legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen.

10.2.1 Elektriske innretninger for oppvarming/kjøling av bygning, herunder fyringskjel, varmtvannsbeholder/-bereder, pumper og varmekabler.

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag eller bruddskade beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader for den skadde ting med følgende fradrag:

Alder	Fradrag
0 - 10 år	0
f.o.m. 11 år	5 % pr år, høyst 90 %

10.2.2 Alarmanlegg og styringsenheter til disse

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader for den skadde ting med følgende fradrag:

Alder	Fradrag
0 - 10 år	0
f.o.m. 11 år	5 % pr år, høyst 90 %

10.2.3 Annen mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat

Ved elektrisk fenomenskade/direkte lynnedslag gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader for den skadde ting med følgende fradrag:

Alder	Fradrag
0 - 5 år	0
f.o.m. 6 år	10 %

11 Naturskade

Fellesvilkår for alle forsikringer som omfatter naturskade. Disse vilkårene er det maksimale av hva selskapene kan avregne i Norsk Naturskadepool. Disse vilkårene er likevel begrenset til selskapets egne vilkår for brann på skadet objekt.

11.1 Hva naturskadeforsikringen omfatter

11.1.1 Bygning som er nevnt i forsikringsbeviset i henhold til vilkårene

Når bygning er omfattet, omfattes også:

- utvendig ledninger (inkludert drensledning) med tilknyttet utstyr, herunder tank, som fører væske, elektrisitet, signaler eller gass til eller fra bygning, frem til tilknytningspunkt for offentlig ledning, spredeledning, brønn eller borehull
- egen fast trebrygge tilhørende våningshus, bolighus og fritidshus og som ikke særskilt er forsikret. Unntatt er andel i fellesbrygge
Erstatningen er begrenset til kr 50 000 inkl. installasjoner på bryggen, riving/rydding og avfallshåndtering
- tilleggsbygg under 10 kvm hvor det ikke er beregnet naturskadepremie
- merutgifter til skadeutbedring av forsikret bygning når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift. Erstatningen er begrenset til kr 1 000 000 men likevel ikke høyere enn 1. risikosum. Kravet må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Det er en forutsetning at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan - og Bygningsloven.

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter:

- til utbedring av den skadde del av bygning eller gjenoppføring av bygning
- til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning
- som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygning tillates gjenoppført på samme byggetomt. Utgifter til sikring og forebygging dekkes ikke.

Forsikringen omfatter ikke:

- sjøvarmeledning
- infiltrasjons-/spredeledning
- spredegrøft
- brønn eller borehull
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet
- utgifter som påløper fordi det ikke er søkt om dispensasjon i henhold til Plan - og bygningsloven.

11.1.2 Hageanlegg i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus.

- Når den forsikrede ting er et våningshus, bolighus eller fritidshus omfatter forsikringen også naturskader på hage, hageanlegg, oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning.
- Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.
- Omfatter ikke skade på:
 - skog
 - avling på rot
 - beite, innmark, utmark

11.1.3 Løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer som er nevnt i forsikringsbeviset omfattes i henhold til selskapets egne vilkår

- Omfatter forsikringen løsøre, erstattes:
 - penger og verdipapirer med inntil kr 20 000
 - utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter, yrkestegninger, datalagre og lignende med inntil kr 100.000

Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge

- Omfattes ikke:

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen

11.1.4 Etter en erstatningsmessig skade dekkes i tillegg, ut over forsikringssummen, i henhold til selskapets eget vilkår, men med følgende begrensninger:

- utgifter til riving, rydding og avfallshåndtering etter skade på forsikrede ting. Erstatningen er begrenset til kr 1.000.000, men likevel ikke høyere enn 1. risikosum
- tap av husleieinntekt og tap ved at egen bolig eller annen bygning ikke kan brukes som følge av skade, maksimalt kr 500.000
- ekstrautgifter på grunn av prisstigning
- utgifter til flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med til sammen inntil kr 200 000

11.1.5 Følgende omfattes ikke, selv om det foreligger forsikring:

- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger,
- moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre

11.2 Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

- Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.
- Følgende skader erstattes ikke:
 - skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
 - skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

11.3 Skadeoppgjør

Forsikringsavtalelovens § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

11.3.1 Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold

11.3.2 Alternative oppgjørsmåter:

- selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenoppføring / gjenanskaffelse, eller at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting
- ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.
- ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse, har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

11.3.3 Forsikringsformer, forsikringssummer og underforsikring:

- For bygning, løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer gjelder det enkeltes selskaps eget vilkår for brann på skadet objekt.

11.3.4 Erstatningsberegning

- Ved erstatningsberegning av bygning, løsøre, innbo, maskiner, inventar og gjelder selskapets egne brannforsikringsvilkår.
- Det gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

11.3.5 Erstatning for hageanlegg

- Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.
- Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenopprettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal ikke være mindre enn gjenopprettelseskostnaden for hageanleggets toppsjikt.
- For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.
- Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt.

11.3.6 Andre spesielle bestemmelser om naturskade

- Ved tinglyst erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører.
- Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.
- Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.
- Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.
- Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jfr. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om:

- det foreligger naturskade
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stede

kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

11.4 Egenandel

Egenandel er den som departementet til enhver tid har bestemt ifølge lov om naturskadeforsikring.

TILLEGGSDEKNINGER

12 Byggherreansvar

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar som byggherre for byggeprosjekt som er angitt i forsikringsbeviset.

Selskapets samlede erstatningsplikt for alle skader konstatert i forsikringsperioden er 10 millioner norske kroner inklusive redningsutgifter, jf. forsikringsavtaleloven § 6-4 første ledd. Selskapets samlede erstatningsplikt for tingskader som skyldes gravnings-, pelnings-, sprengnings- (herunder bruk av ekspanderende masse), spuntnings- eller rivningsarbeid er likevel begrenset til kr 2 000 000 per år.

Forsikringen omfatter ikke:

- erstatningsansvar som sikrede kan pådra seg for ansattes yrkesskade/ yrkessykdom, samt belastningslidelser.
- erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for ikke-økonomisk skade (oppreisning), bøter og lignende.
- erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i henhold til tilsagn, avtale, garanti eller kontrakt alene (kontraktsansvar).
- erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for skade på ting i forbindelse med gravnings-, pelnings-, spuntnings-, rivnings- eller sprengningsarbeid (herunder bruk av ekspanderende masse), når tingen befinner seg nærmere enn 5 meter fra arbeidsstedet. Skade som skyldes ras eller jordforskyvning er også unntatt.
- erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for forurensning eller skade som følge herav, med mindre årsaken er plutselig. Skaden regnes ikke som plutselig når årsaken er rust, korrosjon eller langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet anlegg eller utstyr.
- ansvar for og utgifter til bortkjøring, deponering eller destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige stoffer, når sikrede forut for skaden hadde stoffet i sin besittelse eller var pålagt å ta hånd om dette.
- skade som rammer sikrede selv, eller erstatningsansvar som sikrede pådrar seg overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap, eller overfor mor/ datterselskap eller virksomhet som disponeres av sikrede, eller hvor sikrede har mer enn 50 % eierinteresse.
- erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for skade på ting som sikrede eller noen på sikredes vegne bruker, har leiet, lånt eller mottatt, i transport eller forvaring, har fått i oppdrag å reparere, montere, installere, forarbeide, behandle eller lignende.
- erstatningsansvar for skade på deltagende entreprenørers entrepriser, anleggsredskap, tilkjørte materiale og andre leveranser til byggeplassen.
- erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, truck og arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri.
- erstatningsansvar for tap som sikrede forsto eller burde forstå ville oppstå som følge av handlinger forårsaket før forsikringens ikrafttreden, jf. forsikringsavtaleloven § 3-1.
- skade eller økning av skade som direkte eller indirekte er forårsaket av, eller står i sammenheng med, jordskjelv og vulkanske utbrudd, atom- kjernereaksjoner, krig og krigslignende handlinger enten krig er erklært eller ikke, terrorhandling, opprør eller liknende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden. Ved terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser og som forstås å være utført i den hensikt å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer, eller for å frem kalle frykt.

13 Bistand ved klage

Dersom du mener selskapet har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen eller erstatningsoppgjør, kontakt Knif Trygghet Forsikring AS på e-post: post@kniftrygghet.no, merk saken "Klage".

eller

Finansklagenemnda
Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo
E-post: firmapost@finkn.no
Telefon: 23 13 19 60
Telefaks: 23 13 19 70

Det er gratis å henvende seg til disse klageinstansene.

14 Servicetelefoner

For informasjon om skader/skadebehandling:

Knif Trygghet Forsikring AS

tlf. (+47) 23 68 39 00 - Døgnåpen alarmtelefon.

www.kniftrygghet.no